

Sygn. akt V U 118/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 stycznia 2019 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Ewelina Trzeciak

po rozpoznaniu w dniu 16 stycznia 2019 r. w Legnicy

sprawy z wniosku J. F.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o wysokość emerytury pomostowej

na skutek odwołania J. F.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 10 stycznia 2018 r.

znak (...)

oddala odwołanie

SSO Regina Stępień

Sygn. Akt V U 118/18

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L., po rozpoznaniu wniosku z 29 grudnia 2017r., decyzją z dnia 10 stycznia 2018 r. odmówił Panu J. F. prawa do ponownego przeliczenia emerytury pomostowej.

W uzasadnieniu - powołując się na treść art. 114 ustawy o emeryturach i rentach z FUS - wskazał, iż wnioskodawca nie przedłożył nowych dowodów i nie przedstawił nowych okoliczności, które miałyby wpływ na wysokość jego świadczenia. Dodał, iż kwestia uwzględnienia okresu zatrudnienia i wysokości wynagrodzenia w latach 1991-1992 została prawomocnie rozstrzygnięta w toku postępowania sądowego. Zaś okres od 1 października 1979r. do 20 lipca 1992r. został ujęty w przebiegu zatrudnienia, informacja o wynagrodzeniu w roku 1992r. nie spełnia wymogów formalnych w zakresie potwierdzenia ich wysokości a liczba lat pracy w szczególnych warunkach została już uwzględniona przy ustalaniu prawa do emerytury pomostowej i nie ma wpływu na wysokość tego świadczenia.

J. F. w odwołaniu od tej decyzji domagał się jej zmiany poprzez ponowne przeliczenie kapitału początkowego z uwzględnieniem wynagrodzenia z lata 1991-1992 oraz przyznania mu dodatku do emerytury w związku z wykonywaniem pracy w szczególnych warunkach w okresie od 1 października 1979r. do 20 lipca 1992r. w Przedsiębiorstwie (...) S. A. w Ś.. Na rozprawie w dniu 30 maja 2018r. skonkretyzował swe żądanie w zakresie wynagrodzenia za okres od 1 stycznia do 22 maja 1992, w ten sposób, że domagał się uwzględnienia kwot wykazanych

w informacji kierowanej do Urzędu Skarbowego przez Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o. o. w K.. Zaś na rozprawie w dniu 16 stycznia 2019r. domagał się uwzględnienia w podstawie wymiaru faktycznie uzyskiwanych zarobków za okres zatrudnienia na kontrakcie zagranicznym zgodnie z przedłożonymi listami płac i umową o pracę na budowie eksportowej.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie argumentując jak w skarżonej decyzji. Dodał, iż obowiązujące przepisy nie przewidują możliwości przyznania dodatku do emerytur pomostowych z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Sąd ustalił:

Wnioskodawca od 1 lutego 2015r. pobiera emeryturę pomostową.

Jej wysokość ustalono na dzień 1 lutego 2015 r. na 2 039,70 zł miesięcznie, a po waloryzacji od dnia 1 marca 2015 r. wyniosła ona 2 075,70 zł. Przy jej obliczeniu uwzględniono kapitał początkowy ustalony decyzją z dnia 16 marca 2015 r. Do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto podstawę wymiaru składek z 10 kolejnych lat kalendarzowych od 1989 r. do 1998 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 113,87 %. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru przez kwotę bazową 1 220,89 zł, w wysokości 1 390,23 zł.

Kapitał początkowy ustalony na dzień 1 stycznia 1999 r. wyniósł 132 811,14 zł.

(bezsporne, a nadto akta ubezpieczeniowe)

Ubezpieczony (na dzień 1 stycznia 1999r.) ma 23 lata, 2 miesiące i 23 dni okresów składkowych, oraz 4 miesiące i 2 dni okresów nieskładkowych.

Podstawa wymiaru kapitału wynosi:

- 1) w 1991r. – 15 253 053 zł
- 2) w 1992r. – 37 669 811 zł.

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyliczony z 10 lat kalendarzowych (1989-1998) wynosi 113, 87 %. Podstawa wymiaru kapitału początkowego to kwota 1 390, 23 zł, zaś wartość kapitału początkowego 132 811, 14 zł, po waloryzacji na dzień nabycia prawa do emerytury: 423 159, 96 zł, kwota składek na ubezpieczenie emerytalne z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie wnioskodawcy, tj. 99 818,07 zł, średnie dalsze trwanie życia dla osoby w wieku 60 lat, według tablic średniego trwania życia obowiązujących w dniu zgłoszenia wniosku o emeryturę wyniosło 256,40 miesięcy.

Przy tych parametrach wysokość emerytury pomostowej na dzień 1 lutego 2015 r. wyniosła miesięcznie 2 039,70 zł, a po waloryzacji od dnia 1 marca 2015 r. 2 075,70 zł.

(dowód: opinia biegłej z ubezpieczeń społecznych k.15-22v.)

Wnioskodawca był zatrudniony na budowie eksportowej w okresie od 1 stycznia 1991r. do 9 marca 1991r., od 16 maja 1991r. do czerwca 1991r. , od lipca 1991r. do 26 maja 1992r.

(dowody; umowy i zaświadczenia w aktach ubezpieczeniowych)

Sąd zważył:

Odwołanie jest nieuzasadnione.

Organ rentowy, skarżoną decyzją, prawidłowo ustalił wysokość emerytury pomostowej wnioskodawcy.

Zgodnie z treścią art. 14 ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. (Dz.U.237.1656,zm. Dz.U.2015.965 i Dz.U.2017.664) :

1. Emerytura pomostowa stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury, ustalonej w sposób określony w art. 25 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku 60 lat, ustalone według obowiązujących w dniu zgłoszenia wniosku o przyznanie emerytury pomostowej tablic średniego trwania życia, o których mowa w art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.
2. Jeżeli pracownik jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego, przy ustalaniu podstawy obliczenia emerytury, składki na ubezpieczenie emerytalne, zaewidencjonowane na jego koncie w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, zwanym dalej „Zakładem”, zwiększa się przez pomnożenie wskaźnikiem korygującym 19,52/12,22, stanowiącym stosunek pełnej wysokości składki na ubezpieczenie emerytalne do wysokości zaewidencjonowanej na koncie ubezpieczonego w Zakładzie.
3. Kwota emerytury pomostowej nie może być niższa niż kwota najniższej emerytury, o której mowa w art. 85 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.
4. Jeżeli po dniu, od którego przyznano emeryturę pomostową, uprawniony podlegał ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, wysokość emerytury pomostowej ulega ponownemu ustaleniu na zasadach określonych w art. 108 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.
5. Emerytura pomostowa podlega waloryzacji na zasadach i w terminach przewidzianych dla waloryzacji świadczeń w art. 88, art. 89 i art. 93 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Zaś art. 25 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS (t. jed. Dz.U.2017.1383) stanowi iż, podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185. Przy czym wartość kapitału początkowego zgodnie z przepisami art. 174. 1. ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2 – 12. Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy okresy składkowe, o których mowa w art. 6; okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5; okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1 – 3 i 6 – 12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2. Zaś podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 r. Z treści art. 15 ust. 6 wynika, że na wniosek osoby zainteresowanej podstawę wymiaru emerytury może stanowić przeciętna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne w okresie 20 lat kalendarzowych, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniom.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego stanowi przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego. Do podstawy wymiaru, o której mowa wyżej, dolicza się kwoty przysługujących ubezpieczonemu w danym roku kalendarzowym wynagrodzeń za czas niezdolności do pracy oraz kwoty zasiłków: chorobowego, macierzyńskiego, opiekuńczego, świadczenia rehabilitacyjnego.

Jeżeli okres wskazany do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego obejmuje rok kalendarzowy, w którym ubezpieczony pozostawał w ubezpieczeniu społecznym na podstawie przepisów prawa polskiego jedynie przez część miesięcy tego roku, do obliczenia stosunku sumy kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w art. 15 ust. 3, w okresie tego roku do przeciętnego wynagrodzenia, przyjmuje się sumę kwot przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za ten rok kalendarzowy odpowiednią do liczby miesięcy pozostawania w ubezpieczeniu.

Kwestią sporną w niniejszej sprawie była wartość kapitału początkowego, w tym podstawa wymiaru składek (zarobki) wnioskodawcy w okresie pracy na kontrakcie zagranicznym w latach 1991-1992 a nadto prawo do dodatku do emerytury za wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Wartość tego kapitału została ustalona w oparciu o dokumenty zawarte w aktach ubezpieczeniowych wnioskodawcy i sporządzoną na ich podstawie, opinii biegłej z zakresu ubezpieczeń społecznych.

Nie można podzielić stanowiska wnioskodawcy, iż do podstawy wymiaru jego kapitału początkowego za okres pracy na kontrakcie zagranicznym należy uwzględnić faktycznie uzyskiwane zarobki w tym czasie.

Jak bowiem wynika z § 10 rozporządzenia Rady Ministrów z 1 kwietnia 1985 r. w sprawie szczegółowego ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent (Dz.U.1989.11.63 ze zm.), jeżeli w okresie, z którego wynagrodzenie przyjmuje się do ustalenia podstawy wymiaru, pracownik był zatrudniony za granicą, do ustalenia podstawy wymiaru przyjmuje się za okresy tego zatrudnienia:

- kwoty, od których za te okresy opłacono składkę na ubezpieczenie społeczne w kraju, albo jeżeli okres zatrudnienia za granicą przypada przed dniem 1 stycznia 1991 r.

- kwoty wynagrodzenia przysługującego w tych okresach pracownikowi zatrudnionemu w kraju w takim samym lub podobnym charakterze, w jakim pracownik był zatrudniony przed wyjazdem za granicę.

Przy czym w myśl przepisu § 9 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1990 r. w sprawie wysokości podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, zgłaszania do ubezpieczenia społecznego oraz rozliczania składek i świadczeń z ubezpieczenia społecznego (Dz.U.1990.7.41 ze zm.) podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne za pracowników zatrudnionych za granicą w polskich zakładach pracy stanowi kwota zadeklarowana, za zgodą pracownika, przez zakład pracy, nie niższa od przeciętnego wynagrodzenia.

Zgodnie z § 3 podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne lub zaopatrzenie emerytalne, której wysokość, w myśl rozporządzenia, jest uzależniona od przeciętnego wynagrodzenia, ustala się miesięcznie poczynając od trzeciego miesiąca kalendarzowego każdego kwartału na okres trzech miesięcy na podstawie przeciętnego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału, ogłaszanego dla celów emerytalnych.

W myśl § 10 ust. 3 w razie osiągnięcia dochodu za niepełny miesiąc pracy, kwotę najniższej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, wynikająca z § 9, zmniejsza się odpowiednio, przyjmując, że miesiąc liczy 30 dni.

Regulacje te jednoznacznie regulują kwestie podstawy wymiaru składek pracowników zatrudnionych na kontraktach zagranicznych. Brak jest podstaw do uwzględniania w tym zakresie faktycznie osiągniętych zarobków, w tym w szczególności wypłacanych w walucie obcej. Stąd żądanie wnioskodawcy ustalenia podstawy wymiaru jego kapitału początkowego obejmującego faktycznie osiągnięte przez niego zarobki jest zupełnie bezpodstawne.

Podobnie jest z jego żądaniem przyznania mu dodatku do emerytury z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Zarówno przepisy ustawy o emeryturach i rentach z FUS jak i ustawy o emeryturach pomostowych takich świadczeń nie przewidują.

Jedynie art. 21 ww. ustawy o emeryturach pomostowych przewiduje prawo do rekompensaty (w formie dodatku do kapitału początkowego), która przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (...). Jednak wnioskodawca swe prawa związane z wykonywaniem pracy w szczególnych warunkach zrealizował, były one bowiem podstawą przyznania mu prawa do emerytury pomostowej.

Mając powyższe na uwadze, uznając, iż odwołanie wnioskodawcy od decyzji z 10 stycznia 2018r. jest nieuzasadnione – oddalił je na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc.

SSO Regina Stępień